

місцевого самоврядування та громадських організацій забезпечувати реалізацію прав та обов'язків громадян у відповідності до державної політики, яку вона провадить у життя країни.

Список використаних джерел:

1. Голубенко Т.О. Правові засади соціального захисту людей похилого віку / Т.О. Голубенко // Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Сер. 11. Соціальна робота. Соціальна педагогіка: зб. наук. пр. – К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2011 – Вип. 13. – С. 289.
2. Загальна декларація прав людини. [Електронний ресурс] / Загальна декларація прав людини. – 1948. – Режим доступу до ресурсу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_015.
3. Конституція України: чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 5 січ. 2017 р.: (ОФІЦ. ТЕКСТ). – К.: ПАЛИВОДА А.В., 2017. – 76 с.
4. Стефанова О.А. Реалізація державної соціальної політики підтримки осіб похилого віку серед ветеранів і дітей війни / О.А. Стефанова // Теорія та практика державного управління. – 2010. № 3 – 173 с.
5. Хапланова Є.М. До визначення поняття «соціальний захист осіб похилого віку» / Є.М. Хапланова // Форум права. – 2008. № 1. – С. 437

Уляна Канарчук

Науковий керівник: к. п. н. Куценко С.В.

**ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ ОСОБИСТОСТІ
ЗАСОБАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ТАНЦЮ**

Танець – це мистецтво народу, його душа, в ньому відображається культура, побут, національний характер. У народному танці завжди яскраво відображена тема та ідея, він завжди змістовний.

Танцювальне мистецтво існує з давніх часів. Культові, трудові, мисливські та інші обряди супроводжувалися не тільки грою на різних музичних інструментах і співом, а й танцями. Танець – це єдиний універсальний спосіб вираження своїх почуттів, за допомогою мови міміки і жестів. Людина, пов'язана з мистецтвом танцю, живе і розвивається в гармонії, а гармонія – це рівновага і порядок. З розвитком сучасного інформаційного суспільства, життя вимагає від людини гнучкості мислення, адаптації до нових умов, впевненості у взаємодії з іншими людьми. На перший план виступає проблема виховання грамотної, творчо активної, духовно багатой особистості. Величезну роль у вирішенні цієї

проблеми відіграє хореографія, покликана виховувати і розвивати. Мистецтво танцю живе і розвивається. З'являються нові танцювальні стилі, відбувається популяризація танцювальних конкурсів, які залучають цінителів хореографічного мистецтва.

У сучасних умовах формування особистості, важливим є відродження національної свідомості особистості. Збереження культури, традицій та звичаїв українського народу стоїть на першому місці при вихованні підростаючого покоління. Актуальним на сьогоднішній день є розвиток всіх видів мистецтва нашого народу, зокрема і хореографії.

Український танець має велике значення у культурному надбанні нації. Народний танець, як ніякий інший, відображає особливості національного характеру, розкриває різні сторони життя народу, їх почуття, емоції, оспівуючи красу тіла і духу. Культура народного танцю розвивається з давніх часів, вона має своє коріння, висловлює фольклорно-етнографічну сутність. Все це надає танцювальному мистецтву дивовижну самобутність, індивідуальність, барвистість і колоритність. Завдяки цим якостям народний танець має великий вплив на розвиток особистості. Виховання дітей, є одним із засобів національного, патріотичного виховання покоління. Народний танець – це основа художньої творчості, естетичного виховання, що поєднує в собі засоби музичного, духовного і фізичного розвитку та виховує національну самосвідомість.

Проблему відродження національної свідомості порушували багато хореографів, балетмейстерів, науковців, зокрема: В. Авраменко, К. Василенко, В. Верховинець, П. Вірський, А. Гуменюк, В. Купленник, Л. Сабан та ін.

Національна свідомість – сукупність соціальних, економічних, політичних, моральних, етичних, філософських, релігійних поглядів, норм поведінки, звичаїв і традицій, ціннісних орієнтацій та ідеалів, в яких виявляються особливості життєдіяльності націй та етносів [1].

Спираючись на визначення М. Боришевського, можна сказати, що особистість має усвідомити свою приналежність до певної етнічної групи та нести ті національні цінності, що сформувалися в процесі історичного розвитку нації. Формування національної самосвідомості має на меті виховати почуття любові до свого народу, до національної культури і рідної мови, до своєї Батьківщини; почуття відповідальності до долі свого народу, своєї країни.

На заняттях українським танцем, вихованці розширюють свій кругозір, знайомляться з танцювальним мистецтвом рідної країни, знайомляться з особливостями музики та костюма, вивчають звичаї та традиції свого народу. Заняття українським народним танцем розвивають образне та творче мислення, уяву, фантазію, формують характер. Заняття хореографією допомагають набути впевненості в собі, позбутися сором'язливості, скутості, комплексів – тим самим, розвиваючи свої творчі

здібності і зміцнюючи фізичне і духовне здоров'я. Вихованці навчаються сприймати музичний матеріал, отримуючи позитивний емоційний заряд. Поряд із хореографічними знаннями і вміннями, український народний танець сприяє вихованню ввічливості, скромності, доброзичливості, доброти, чесності, почуття відповідальності не тільки за себе, але і за весь колектив в цілому.

В. Верховинець, видатний український фольклорист, етнограф і хореограф, зазначав, що українське хореографічне мистецтво має вивчати народний танець «...з його мальовничими фігурами й широкою, нічим не обмеженою фантазією думок», який «...перейнятий духом веселих танцювальних пісень, повних кипучості, енергії, бадьорості та невимушеної щирої розваги справжнього народного життя» [1, с. 99]. В. Верховинець підкреслює, що народні танці наповнюють душу естетичним задоволенням, мають свою особливу мову, яка завжди свіжа, нова і мила.

Опираючись на дослідження науковців можна зробити висновок, що українська танцювальна культура формувалася під впливом культурно-історичних та соціально-економічних умов життя народу.

Народний танець Василь Миколайович Верховинець відносив до найефективніших засобів формування національної культури молоді. У своїй праці «Весняночка» (1979 р.) стверджував, що «у процесі занять народним танцем формуються духовні цінності майбутнього громадянина-патріота України» [2, с. 4]. Саме це сприяє формуванню почуття патріотизму, національної свідомості, любові до українського народу, гордості за його історичне минуле; розвитку кращих рис української нації – працелюбності, поваги до батьків та родини, свободолюбності, дбайливого ставлення до природи; ознайомленню, а згодом і детальному вивченню кращих зразків культурної спадщини народу, формуванню ціннісного усвідомлення її багатства та неповторності.

Український танець поширений не тільки на Україні, але і за її межами. Він активно розвивається за кордоном. Оскільки інтеграція українців за кордон з кожним роком зростає, з'являються цілі центри по вивченню народного танцю. Українські танці вивчають не тільки вихідці з України, ними цікавляться й іноземці, бо саме в українській хореографії відчувається душа, любов до своєї країни, до народу, виховується патріотизм, відкритість, щирість.

Отже, важливим засобом формування національної свідомості особистості є український народний танець. Адже завдяки українській музиці, хореографічній лексиці, особистість на підсвідомому рівні формує в собі почуття патріотизму та любові до оточуючих, до країни, до української культури. Беручи до уваги всі ці фактори, людина намагається відродити українську культуру і сформувати повноцінну національну свідомість.

Список використаних джерел:

1. Бурля О. А. Формування професійних якостей хореографа як соціальний попит суспільства / О. А. Бурля // Наукові праці: Збірник. – Миколаїв : Вид-во МФ НаУКМА. – 2001. – Т. 13 : Педагогіка. – С. 98-101
2. Верховинець В. Теорія українського народного танцю / В. Верховинець. – К. : Музична Україна, 1990. – 150 с.

Інга Каплюченко

Науковий керівник: к. п. н, доц. Паладьєва А.Ф.

СИНОНІМІЯ ДІЄСЛІВНИХ РЯДІВ У СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Проблема синонімії широко вивчалася та вивчається. Більшість досліджень цього явища припадає на публікації зарубіжних лінгвістів, таких як Шарль Баллі, Стефан Ульман, Уріель Вайнрайх та багато інших. На теренах України синонімія дієслів в англійській мові є не досить вивченою, що і посприяло необхідності висвітлення цього лінгвістичного явища.

Слова однієї частини мови, повністю або частково подібні за значенням, і такі, що можуть взаємозаміщуватися хоча б в одному контексті – це синоніми. Слова, що мають у своєму складі спільне значення, об'єднуються у спільні ряди (чи гнізда). Оскільки багато слів мають досить широку семантику, то це означає, що слово може входити одночасно в кілька синонімічних рядів [1, с. 130]. Важливість синонімії дієслів полягає в тому, що існування цих слів дає можливість стилістично, граматично або лексично забарвити мовлення.

Якщо порівнювати різні синонімічні ряди, можна помітити, що синоніми не завжди можуть замінити один одного, їх значення можуть відрізнятися за інтенсивністю якості, особливістю протікання дії чи процесу. Такі синоніми є семантичними. Також є стилістичні синоніми. Вони відрізняються своєю стилістичною відміченістю, тобто можуть містити різні оцінні чи суб'єктивно модальні значення.

Для підтвердження визначень, порівняємо кілька синонімічних рядів на прикладі англійського дієслова *to sleep*:

- *bunk* (sleep in a bunk or improvised bed, typically in shared quarters),
- *bed* (settle down to sleep or rest for the night in an improvised place),
- *conk* (faint or go to sleep),